

Wat is een living lab?

Een Living Lab is een open-innovatie-systeem waarin samen met de eindgebruikers een product of dienst wordt ontwikkeld, getest en in gebruik genomen.

Begin bij de gebruiker

Innovatie begint wat ons betreft bij de cliënt en het team eromheen. Het doel is om samen met cliënten, verwanten en medewerkers te kijken of producten in een brede context toepasbaar zijn. Aan de hand van testresultaten bepalen we of producten voor meer mensen te gebruiken en betaalbaar zijn. Het cliëntbelang, medewerkerbelang en organisatiebelang is waar we rekening mee houden.

Janneke de Jong is projectleider e-health innovatie en werkt samen met Living Lab coördinator Paul Rozenboom aan het opzetten en ontwikkelen van de Living Labs bij Trajectum. In Berkelland en Boschoord. Eind januari is dat een feit en daar zijn ze reuzetrots op. Precies in de week van de e-health!

Samen met collega instellingen

Trajectum is aangesloten bij de VG Innovators. Een zwerm van diverse organisaties uit de verstandelijk gehandicapsecteur, die een informeel netwerk vormen. We delen kennis en ervaring op het gebied van technologie en zorginnovatie. Wij geloven dat samenwerken de toekomst heeft en dat je de beste zorg kunt leveren als je innoveert.

Producten testen als dagactiviteit

“Het Living Lab hebben wij voor cliënten ingevuld als een vorm van dagbesteding, er zijn dus ookagogisch werkbegeleiders aanwezig”, vertelt Janneke. “Het is een proeftuin waarin we dingen uitproberen. Er wordt per persoon gekeken of de dagbesteding in het Living Lab wel past bij een cliënt.”

Co-creatie

Living Lab vindt Trajectum de meest logische omgeving voor e-health innovatie. Vooral technologische maar ook andere innovatieve producten kunnen hier worden uitgeprobeerd. Cliënten, verwanten en medewerkers testen de producten, geven er hun mening over en brengen nieuwe vragen en ideeën aan. Zo ontstaat co-creatie en ontdek je samen de producten die helpen in de behandeling en bovendien zeer gebruiksvriendelijk zijn. “Makkelijk te gebruiken spullen zijn heel belangrijk”, vinden cliënten met een licht verstandelijke beperking.

Niet alleen testen maar ook leren en onderzoeken

Cliënten vergroten hun digitale vaardigheden tijdens het werken in het Living Lab en worden ook direct mediawijzer. Van "hoe werkt mijn muis" tot "hoe zorg ik dat ik veilig kan surfen op het internet". Bij Trajectum zijn ook de docenten van Algemeen Vormend Onderwijs bij Living Lab aangesloten. Samen ontdekken ze hoe een product de zelfregie en zelfredzaamheid van een cliënt kan vergroten.

Gebleken is dat het per persoon behoorlijk verschilt hoe mensen reageren op e-producten zoals bijvoorbeeld een VR bril (virtual reality). Sommige mensen willen de bril absoluut niet op, anderen vinden het geweldig. In het voorjaar start het Kenniscentrum van Trajectum wetenschappelijk onderzoek naar onder meer VR voor licht verstandelijk beperkte cliënten.

Workshops in alle soorten en maten

Voor verwanten worden twee keer per jaar workshops gehouden om kennis te maken met de innovatieve e-producten en met de vraag ze te beoordelen.

Voor medewerkers zijn er ook workshops in het living Lab. Daarin besteden we tevens aandacht aan blinded behandelen. Daar bedoelen we mee, dat je naast het face-to-face contact ook online middelen gebruikt om te behandelen. We gebruiken daarvoor het e-health platform Karify, dat gebruikers en professionals veilig met elkaar verbindt. Voor medewerkers is het ook interessant om een workshop te volgen over de online behandelmodules op het gebied van psycho-educatie en leefstijl, zoals bijvoorbeeld 'Weet wat je kan'.

"Ik ben helemaal Zennnnn" en andere producten

De 4-Senses akoestische draaistoel is voorzien van verschillende kleuren licht en een geluidsinstallatie. Je bent lekker op jezelf, maar ook weer niet. "Ik ben helemaal Zen", is een uitspraak van een cliënt na het uitvoeren van een test.

Het squeeze vest

Dit is een opblaasbaar diepe-druk vest ontworpen voor mensen met bijzonderheden in sensorische informatieverwerking zoals autisme. De cliënt kan het zelf oppompen en weer laten leeglopen, bijvoorbeeld bij overprikkeling of voorafgaand aan een moeilijke situatie.

De robot kat blijkt buitengewoon populair, aibaar en rustgevend. Er is ook een robot in de vorm van een hond.

Media jungle is een vrolijk spel gericht op social media vaardigheden.

In ons Living Lab zijn ook producten rond slaapproblemen. Zo is er een slaapkussen dat gebruikt wordt om beter in te slapen, maar ook om rustig te worden. Het kussen stelt zich in op je normale ademhaling en beweegt mee in dat ritme. Dan gaat het kussen langzamer bewegen waardoor jouw ademhaling zich ook aanpast en je sneller in slaap valt. Fijn om vast te houden en er komt zachte muziek uit.

Het digitale fotoboek met ingesproken tekst gaan we testen met cliënten met Niet Aangeboren Hersenletsel. Handig om te gebruiken om uit te leggen in wat voor volgorde je iets moet doen.

Verrassende bijvangst

Regelmatig is het zo dat een nieuw e-product iets beoogt en dan ineens blijkt tijdens het testen, dat het ook heel goed helpt bij iets anders dan waar het voor bedoeld was. Ook dat is een super resultaat van Living labs.

Meer weten over Living Lab? jdejong@trajectum.nl of prozeboom@trajectum.nl

Lijkt het je leuk om naar een open huis te komen van Living Lab?
Opgeven bij livinglab@trajectum.info

Berkelland is op 29 januari a.s. van 13.00 – 16.00 uur
Boschoord is op 30 januari a.s. van 13.00 – 16.00 uur

Ben je niet geregistreerd, dan mag je niet het terrein op.
Wij vragen dit in verband met de veiligheid van onze cliënten en onze gasten.